

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

HOTĂRÂRE A GUVERNULUI pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 123/2002

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale	Legea nr. 544/2001 privind accesul la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare și Normele de aplicare aprobate prin H.G nr. 123/2002, reprezintă un cadru juridic fundamental în practicarea unei guvernări deschise sprijinind, în mod direct, transparența instituțională la toate nivelurile. Potrivit <i>principiului transparenței</i> precum și al <i>principiului aplicării unitare</i>, astfel cum acestea sunt definite de legiuitor, autoritățile publice au obligația să-și desfășoare activitatea într-o manieră deschisă față de public, în care accesul liber și neîngrădit la informațiile de interes să constituie regula iar limitarea accesului la astfel de informații să fie doar o excepție, asigurând totodată respectarea și aplicarea legii în mod unitar prin practicarea principiilor bunei guvernări. Cadrul normativ menționat derivă din spiritul și litera Constituției României, art. 31 - „Dreptul la informație”, în legea fundamentală menționându-se, în mod expres, faptul că „dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit”, iar „autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal”, România respectându-și angajamentele derivând din

ratificarea unor importante documente internaționale, cum ar fi Parteneriatul pentru o Guvernare Deschisă, semnat în 2011.

În raport cu principiile, obiectivele și normele expres prevăzute în cadrul legal, la nivelul *practicii de lucru*, de la înființarea, la sfârșitul anului 2015, până în prezent, Ministerul pentru Consultare Publică și Dialog Civic (MCPDC) a putut constata, din propriile activități de monitorizare, din observațiile practicienilor din sistem dar și din semnalele transmise de către organizațiile societății civile cu expertiză de monitorizare în materia transparenței instituțiilor, faptul că majoritatea disfuncționalităților, cum ar fi:

- confuzia privind calculul termenelor de răspuns, neexistând o clarificare suficientă cu privire la natura termenelor (zile lucrătoare/zile calendaristice);
- utilizarea căilor de atac în cazul unui refuz sau unui răspuns depășind perioada legală de expediere răspuns;
- calificarea informațiilor drept informații de interes public prin raportare la interpretarea excepțiilor prevăzute de lege;
- regimul solicitărilor primite în format electronic;
- accesibilitatea scăzută informațiilor de interes public în condițiile inexistenței unui model standardizat de afișare a acestora;
- organizarea unui temen de publicare a rapoartelor anuale privind aplicarea legislației,

vin, fie din interpretarea și aplicarea Normelor metodologice ale legii nr. 544/2001, fie din practica managerială a gestionării procesului de asigurare a accesului la informații de interes public.

În acest context, prezentul demers de modificare a Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001 își *propune*, în principal, să:

- corecteze inconsecvențele dintre actul normativ și normele sale de aplicare;
- adapteze metodele de comunicare a informațiilor de interes public la noile realități aplicabile în domeniul comunicării;

- simplifice atât sarcinile responsabililor din sistemul public, cât și eforturile cetățenilor prin încurajarea standardizării în afișarea informațiilor de interes public;
- sprijine uniformizarea practicile de lucru sub aspectul interpretării legii și a Normelor metodologice pentru abordarea situațiilor din practică.

Obiectivele de inițiere a procedurilor modificării Normelor metodologice aferente legii liberului acces la informațiile de interes public s-au clarificat pe măsură ce Ministerul pentru Consultare publică a analizat toate următoarele elemente derivate din acțiunile întreprinse pentru determinarea corectă a impactului.

➤ *La nivel instituțional*

În ultimele luni de analiză, pentru o bună cunoaștere și obiectivă apreciere asupra tipurilor de dificultăți în aplicarea legii și pentru asigurarea unei largi reprezentativități a propunerilor privind modificarea Normelor metodologice aferente legislației accesului la informații de interes public, MCPDC a constituit *Grupul de lucru interministerial* pentru evaluarea necesității îmbunătățirii cadrului legal reglementat de Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public și de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, structura de lucru desfășurându-și activitatea în baza Ordinului Ministrului pentru Consultare Publică și Dialog Civic (MCPDC) nr. 53/2016. Acesta și-a desfășurat activitatea în perioada 17-31 martie 2016, sub coordonarea Ministerului pentru Consultare Publică și Dialog Civic iar obiectivele ședințelor, consemnate în rapoarte detaliate, au vizat evaluarea tipologiei problemelor de implemente cu scopul determinării oportunității și a formei lansării procedurilor specifice pentru îmbunătățirea politicilor publice privind transparența și accesul la informații de interes public în România respectiv pentru îmbunătățirea procesului de consultare publică în procesul de elaborare a politicilor publice. Decizia inițierii procedurilor de amendare a Normelor se bazează fundamental pe rezultatele amplelor dezbateri de la ședințele grupurilor de lucru inter-

instituționale și, nu în ultimul rând, pe studiile realizate în ultima perioadă de instituții publice (Direcția de Strategii Guvernamentale din cadrul Cancelariei Prim-Ministrului), care au gestionat această tematică anterior înființării MCPDC.

Toate aceste observații ale grupurilor de lucru interinstituționale sunt validate de analizele periodice ale Direcției pentru Strategii Guvernamentale (DSG). Astfel, într-o analiză de specialitate¹ realizată prin metoda anchetei pe bază de chestionar la nivelul a 20 de instituții centrale, 42 de prefecturi, 42 primării – reședință de județ și 4 primării limitrofe se arată că, în condițiile existenței în numai 21% din cazuri a unei singure persoane care gestionează această problematică, măsuri care să simplifice sarcinile administrative rezultă a fi oportune și necesare. Același raport al DSG ridică în discuție solicitările de informații de interes public în care nu se invocă în mod expres Legea nr. 544/2001 (63% din subiecții cuprinși în studiul DSG califică solicitările ca fiind petiții, răspunzând în termen de 30 de zile), sesizând necesitatea clarificării acestui aspect. Cu privire la prioritizarea comunicării on-line/a informațiilor în format deschis, aceeași analiză remarcă faptul că puțin peste 50% dintre subiecții chestionați au alocat resurse/ publică din oficiu pe site diverse categorii de informații dintre cele solicitate.

Instituția națională în materie de acces la informații de interes public până la înființarea MCPDC, atrăgea atenția într-o analiză realizată în 2015² că „unele autorități și instituții publice și-au rafinat metodele de eludare a legilor transparenței, prevalându-se de mai multe dispoziții neclare din cele două legi, dar și de unele neconcordanțe între Legea nr. 544/2001 și normele de aplicarea ale acesteia”. În același context, DSG semnală, încă din 2015, faptul că „instrumente moderne de popularizare și standardizare a transparenței publice (prin internet) nu au fost dezvoltate în ultimii ani, recunoscând faptul că a existat o preocupare pentru conceptul de Open Data văzută ca o etapă superioară în domeniul transparenței fără ca baza implementării acestui concept să fie consolidată”.

În această etapă de consultare la nivelul instituțiilor și

autorităților publice includem și consultările, pe baza de chestionar standardizat, cu toate prefecturile din țară respectiv discuțiile directe și ulterior consultările în scris cu toate structurile asociative ale administrației publice locale. Textul propus spre modificarea Normelor metodologice aferente legii nr. 544/2001 a circulat în țară, beneficiind de analiza și evaluarea mai multor autorități și instituții publice, parte din ele luând inițiativa de a trimite MCPDC propuneri și observații în scris.

➤ *La nivelul societății civile*

Complementar activității grupurilor de lucru inter-instituționale, MCPDC s-a angajat într-un amplu proces de consultare cu societatea civilă, început în luna ianuarie 2016 printr-o dezbateră comună cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP), continuat printr-o serie de consultări în București și în Cluj, Iași, Timișoara, Constanța, Brașov, Pitești și Giurgiu, în care au fost implicați peste 180 de reprezentanți ai societății civile, parcurgând inclusiv termenele legale de primire/răspuns fiecărei propuneri exprimate în scris și terminând prin organizarea unei ultime întâlniri publice, la inițiativa MCPDC, în luna iunie 2016, la București, pentru prezentarea și discutarea textului de modificare a Normelor aferente legii nr. 544/2001.

Deosebit de relevante, având în vedere crearea instituției în urmă cu câteva luni, sunt studiile și rapoartele realizate atât de către organizații neguvernamentale cu expertiză în domeniu. Astfel, într-un recent raport al Societății Academice din România (SAR), organizația semnala necesitatea stabilirii unui termen pentru publicarea raportului de activitate al instituției sau autorității publice³. În același studiu, a fost subliniată necesitatea stabilirii unui format standard pentru site-urile instituțiilor și autorităților publice, precum și publicarea informațiilor în format editabil. De asemenea, studiul lansat în luna decembrie 2015 de către Asociația Academia de Advocacy arăta că, printre carențele de practică, la nivelul sistemului public, se numără neîncadrarea în termenele de răspuns la solicitările de informații de interes public, astfel că o mai bună explicitare între textul legii și Normele metodologice de aplicare rezultă a fi oportună.

Tot pe această temă Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului - Comitetul Helsinki (APADOR-CH), pentru a include doar câteva exemple din mediul neguvernamental, atrăgea atenția asupra altor aspecte interpretabile din textul legii cu privire la motivarea cererii de către solicitant, menționând faptul că cererile nu trebuie justificate⁴, accesul la informații de interes public fiind liber. Conform aceluiași studiu, s-a sesizat faptul că formularea actuală din normele metodologice contravine Legii nr. 544/2001 întrucât plângerea în instanță se sugerează a fi condiționată de formularea reclamației administrative iar termenele se calculează diferit în Lege față de formularea din Normele metodologice.

➤ *In cadrul propriilor analize și evaluări MCPDC*

Imediat după aprobarea HG de înființare în luna decembrie 2015, Ministerul pentru Consultare Publică și Dialog Civic (MCPDC) a început activitatea specifică de evaluare (prin mediul online dar și prin vizite ale Ministrului la fiecare dintre Ministere) asupra stadiului implementării legii liberul acces la informațiile de interes public.

Situația inițială privitoare la afișarea informațiilor de interes public din oficiu se găsea la următorul nivel de conformare, în funcție de următoarele patru categorii de instituții:

- Ministere - media de 62% (luna decembrie 2015);
- Instituții ale Prefectului - o medie de 66% (în luna decembrie 2015)
- Consilii Județene - o medie de 72% (în luna ianuarie 2016);
- Primării de Municipii - o medie de 58% (în luna decembrie 2015).

Evaluările MCPDC la nivelul aparatului executiv central și local se fac lunar, centralizându-se la nivel central. Totodată, în condițiile unei creșteri cu peste 50% a numărului de litigii privind accesul la informații de interes public de la nivelul anului 2014, la cel al anului 2015, o consecință a creșterii numărului de solicitări ale unor informații publice la nivelul instituțiilor și autorităților

	publice, indică dorința societății civile de a fi informată prompt în vederea implicării active în procesul de guvernare. De la data aprobării Normelor de aplicare, realitatea socio-economică a suferit schimbări, astfel încât, atât societatea civilă cât și instituțiile publice resimt necesitatea modificării prevederilor care nu mai corespund cerințelor, fiind necesară corelarea Normelor metodologice inclusiv cu evoluția tehnologiei aplicabilă în comunicare.
2. Schimbări preconizate	Modificările preconizate privesc, în principal: standardizarea modului de furnizare a informațiilor publice solicitate din oficiu, furnizarea, în anexe, a unor modele de cereri/rapoarte/ răspunsuri, etc, de natură să faciliteze relația dintre autoritate/instituție publică și solicitanți, respectiv dezvoltarea de noi mecanisme de monitorizare și adaptarea administratiei la metode moderne de comunicare a informațiilor de o manieră rapidă și deschisă. Principale schimbări preconizate: <i>1. Publicarea informațiilor de interes public furnizate din oficiu, să fie cu precădere în format electronic.</i> Conform prevederilor conținute în textul actual, la momentul aprobării acestora, modalitatea primordială de asigurare a accesului la informațiile de interes public constă în afișarea acestora la sediul autorității/instituției publice, iar prezentarea în format electronic era prevăzută a se realiza eșalonat. Modificarea propusă se referă la obligativitatea de a afișa informațiile publice comunicate din oficiu, pe pagina de internet proprie, în același format pentru toate autoritățile/instituțiile publice cărora le este aplicabila Legea nr.544/2001.(art.8 alin.2; art.11).

¹ Direcția pentru Strategii Guvernamentale, *Cercetarea privind modul de interpretare și aplicare a dispozițiilor privind liberul acces la informațiile de interes public*, București, 2015

² Direcția pentru Strategii Guvernamentale, *Deficiențe de Sistem în Aplicarea și Implementarea Legilor Transparenței Publice (Legea nr. 544/2001, Legea 52/2013)*, București, 2015

³ Societatea Academică din România, *Transparența instituțională în România și Republica Moldova – Studiu asupra respectării Legii nr. 544/2001 și a Legii nr. 9/2000*, București, 2016

⁴ APADOR-CH, *Sinteză Legea nr. 544/2001*, București, 2014

De asemenea, se propune completarea articolului 8 cu un nou alineat, alin. (3), care are ca scop asigurarea accesului la informațiile de interes public a persoanelor cu handicap, în virtutea principiului egalității în drepturi a tuturor cetățenilor.

Legea nr. 448/2006 prevede măsuri de accesibilizare și în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC), în principal în sarcina autorităților publice. Termenul de implementare a fost stabilit la data de 31 decembrie 2007. În practică însă nu au fost transpuse prevederile art.71 din Legea nr. 448/2006 ,, (1) Până la data de 31 decembrie 2007, autoritățile publice au obligația să ia măsuri pentru:

- a) accesibilizarea paginilor de internet proprii, în vederea îmbunătățirii accesării documentelor electronice de către persoanele cu handicap vizual și mintal;
- b) utilizarea pictogramelor în toate serviciile publice.

În acest sens, Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei a elaborat un Ghid pentru autoritățile publice privind standarde de realizare a paginilor web, ce cuprinde și un capitol privind accesibilitatea web pentru persoanele cu dizabilități.

2. Clarificarea modului de răspuns la solicitările de furnizare a informațiilor de interes public, respectiv, se instituie obligativitatea ca răspunsurile să fie comunicate în suportul dorit de solicitant. Scopul este pe de o parte ca furnizarea informațiilor publice solicitate să fie făcută, în toate cazurile când este posibil, în format deschis, editabil și pe de altă parte să fie descurajată practica condiționării comunicării răspunsului pe format de hârtie, cu un cost în sarcina persoanei solicitante.

3. Introducerea unor noi anexe ce conțin modele de cereri, răspunsuri, registre, rapoarte anuale, evaluări.

Modificarea are în vedere aplicarea principiului „aplicării unitare”, conform căruia autoritățile și instituțiile publice asigură respectarea legii în mod unitar, în conformitate cu prevederile acestuia și ale prezentelor norme metodologice.

4. Clarificări asupra termenelor de răspuns și modul de calcul al acestora- art. 16.

Potrivit art. 7 din Legea nr.544/2001, termenele de răspuns la solicitările de furnizare a informațiilor de interes public este stabilit pe zile, actul normativ nu distinge dacă acestea sunt calendaristice sau lucrătoare. Cu toate acestea, în actuala redactare a art. 16 din H.G. nr.123/2002 termenele sunt stabilite pe zi „lucrătoare”.

Având în vedere că Legea 544/2001 face referire la termenele calculate pe zile, sunt aplicabile prevederile Codului de procedură civilă, respectiv art. 181- "*Calculul termenelor*", care prevede că termenele procedurale se calculează pe zile. Modificarea este necesară pentru a se evita dificultățile de aplicare și prezintă relevanță pentru aprecierea respectării procedurilor legale ulterioare. Evidențiem faptul că potrivit art. 22 din Legea nr. 544/2001, termenul de introducere a acțiunii în contencios administrativ, se raportează la termenele stabilite de art. 7 din același act normativ, respectiv stabilite pe „zile,,.

5. Definierea termenului de „cost”, al serviciilor de copiere și a modului în care acesta se stabilește. - art.18

Prin modificarea alin.(3) se au în vedere rațiuni de facilitare a modului de plată, având în vedere diversificarea actuală a modului în care se poate face o plată, plata la casierie, ca unică modalitate fiind actualmente depășită. De asemenea, se propune completarea cu două noi alineate, prin care se definește sintagma de „cost,, al serviciilor de copiere, în situația în care informația publică este solicitată pe format de hârtie. Mai mult, se stabilește și modalitatea de calcul a acestui cost, prin raportare la analiza pieței.

Clarificarea este necesară pentru a descuraja abuzurile ce constau în stabilirea unor costuri mari pentru furnizarea informațiilor de interes public, ce echivalează cu o îngrădire a dreptului de acces la astfel de informații.

6. Clarificări referitoare la modul și momentul înregistrării cererilor de furnizare a informațiilor publice - art.20

Se clarifică norma, în sensul modalității de înregistrare a acestor cereri, care este separată de restul corespondenței uzuale, respectiv la situația cererilor transmise prin e-mail. Data înregistrării are relevanță față de calculul termenelor. Se prevede ca acestea se înregistrează într-un registru, al cărui model pentru aplicarea unitară, este prevăzut în anexe.

7. Precizări cu privire la situația în care o informație publică se află pe un înscris care conține și informații exceptate prin lege de la comunicare.

Prin introducerea unui nou alineat la art.22 se urmărește clarificarea modului în care o informație publică este conținută pe un înscris care cuprinde și informații exceptate de la liberul acces. O astfel de situație nu poate îndreptăți autoritatea/instituția publică să nu furnizeze informația publică solicitată, astfel, documentul se transmite, în copie, dar cu limitările necesare de protejare a informațiilor exceptate respectiv, anonimizarea lor (prin înnegrirea, bararea, acoperirea doar a zonelor care conțin informațiile exceptate).

8. Corelare terminologică - art.24

În cuprinsul art. 24 din Normele metodologice de aplicare ale Legii nr. 544/2001, propunem folosirea aceleiași terminologii în cuprinsul actului normativ, respectiv utilizarea termenului “înregistrare” în loc de “primire”, întrucât înțelesul poate fi interpretat diferit, iar termenele curg de la înregistrare, în condițiile art.7 alin. 1 din Legea nr. 544/2001.

9. Stabilirea unor termene pentru redactarea și publicarea raportului de activitate și al raportului privind accesul la informațiile de interes public, precum și a structurii acestora - art.27.

Menționarea timpului alocat pentru comunicarea informațiilor, a informațiilor solicitate identificate ca fiind exceptate de la accesul liber la informație, a punctelor slabe și a măsurilor luate pentru ameliorare au drept scop monitorizarea ulterioară prin intermediul raportului a

modului în care instituția publică are un sistem eficient de răspuns la solicitări.

O administrație deschisă este una care nu numai că furnizează informații de interes public, ci care asigură implementarea unui sistem eficient de acces la informații. Aceste noi prevederi vor asigura descrierea de către instituție a demersurilor efectuate pentru a se asigura că răspunsurile la solicitări sunt procesate și transmise în mod eficace și eficient, în termenul legal. Din practică a reieșit faptul că unele autorități și instituții publice, întocmesc acest raport prevăzut de lege în mod neunitar, câteodată cu mult timp după încheierea anului pentru care a fost redactat.

În perioada de consultare publică, motivat de faptul că „*din practică, s-a constatat că multe autorități ale administrației publice locale nu cunosc legislația și nu o aplică.(...)*”, asociația prefectilor și subprefectilor a propus completarea textului, în sensul colectării și verificării rapoartelor privind accesul la informațiile de interes public și ulterior, comunicarea acestora către MCPDC.

Prefectul este reprezentantul Guvernului în teritoriu, iar potrivit art. 19 la alin.1 lit. a) din Legea nr. 340/ 2004 privind prefectul și instituția prefectului, republicată *prefectul , în calitate de reprezentant al Guvernului, asigură, la nivelul județului sau, după caz, al municipiului București, aplicarea și respectarea Constituției, a legilor, a ordonanțelor și a hotărârilor Guvernului, a celorlalte acte normative, precum și a ordinii publice.,,*

Față de prevederile legale precitate și pentru asigurarea respectării unitare a prevederilor Legii nr. 544/2001, propunerea a fost preluată, astfel încât va exista un mecanism de colectare a rapoartelor, necesar pentru monitorizarea ulterioară a aplicării legii.

10. Clarificări în ceea ce privește modul de contestare a refuzului de furnizare a informațiilor publice. - art. 32 și art. 36

Potrivit prevederilor Legii nr. 544/2001, respectiv, art. 7, art. 21 alin. (1) și alin. (2), coroborat cu cele ale art. 22

	alin. (1) din aceeași lege, solicitantul "<i>poate depune reclamație</i>" și "<i>poate face plângere la secția de contencios administrativ</i>", astfel se deduce ipoteza că solicitantul în condițiile Legii nr.544/2001, are la dispoziție două căi de atac, respectiv reclamația administrativă și plângerea în instanță. Modificarea preconizată concordă cu dispozițiile generale ale Codului de procedură civilă care transpun normele constituționale, respectiv art. 21 alin.1 din Constituția României, republicată, potrivit căroră „<i>orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.</i>„ Această opinie este împărtășită și de jurisprudență (<i>Decizia civilă nr.145/2009 a Curtii de Apel Oradea</i>). Ca atare, este fără echivoc că instanța poate fi sesizată direct cu plângere împotriva refuzului de aplicare a Legii nr. 544/2001, nefiind necesar ca anterior depunerii plângerii de sesizarea instanței, persoana îndreptățită să se adreseze cu o reclamație administrativă conducătorului. Astfel, prin raportarea aplicabilității normei de la art. 22 din Lege la termenele prevăzute la art. 7 din Lege, rezultă din nou ipoteza că reclamația administrativă nu reprezintă o condiție <i>sine qua non</i> de introducere a plângerii la instanță în condițiile art. 22 din Lege. Din formularea actuală a art. 36 din Normele Metodologice, s-ar înțelege faptul că se condiționează formularea plângerii la instanța de contencios administrativ, de primirea "<i>răspunsului la reclamația administrativă</i>". În concluzie, rezultă, necesitatea eliminării acestei condiționări, motiv pentru care pentru o mai bună înțelegere a normei, art. 36 a fost modificat, în concordanță cu prevederile Legii nr. 544/2001.
3. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 3-a Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

1 ¹ . Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
2 ¹ . Impactul asupra sarcinilor administrative	La nivelul anului 2015 numărul mediu al solicitărilor de informații de interes public a fost de 250, în parametri comparabili cu cea a ultimilor ani. Din evaluările realizate de MCPDC, în perioada ianuarie-aprilie 2016 cu responsabilită de aplicarea Legii nr. 544/2001 de la nivelul ministerelor, rezultă că 30% din aceste solicitări se referă la subiecte adresate repetitiv din lipsa afișării din oficiu a acestor categorii de date. La trei luni de la aprobarea Memorandumului „Creșterea transparenței și standardizarea afișării informațiilor de interes public,” peste 50% din instituțiile centrale raportează MCPDC o scădere a numărului de solicitări și prin urmare a încărcăturii instituționale, prin afișarea cât mai multor seturi de date de interes public în paginile de internet proprii, în același format și în aceleași secțiuni, ușurând eforturile cetățeanului în căutarea de informații. În raport cu cifrele statistice prezentate de organizații neguvernamentale (vezi studiu Academia de Advocacy citat anterior) din care rezultă că instituțiile publice centrale dar și locale se conformează prevederilor legale în ceea ce privește termenele într-un interval între 10 și 30 de zile, afișarea cât mai multor informații în mediu online și încurajarea desfășurării comunicării în contextul aplicării legii nr. 544/2001 prin mediul online, va reduce cel puțin cu 50% perioada de răspuns, crescând inclusiv gradul de satisfacție cu privire la calitatea răspunsului prin faptul că se va încuraja comunicarea acestor date în format deschis. De asemenea, la o medie de 250 de solicitări de informații de interes public pe an la nivelul instituțiilor centrale și locale, așa cum rezultă din evaluarea MCPDC asupra anului 2015, din care 63% solicitate în mediul online, actualul proiect de act normativ va reduce numărul acestor solicitări în format hârtie de la 37% la cel mult 20%, propunerile de amendare a actului text clarificând inclusiv situațiile de refuz de comunicare a răspunsului, sub pretextul nerespectării aspectelor formale (semnătura).

2 ² . Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
3. Impactul social	Propunerea de act normativ propune și obligația instituțiilor și autorităților publice de a dispune măsurile necesare pentru ca propriile pagini de internet să fie accesibilizate, astfel încât toate categoriile sociale să poată utiliza informațiile de interes public.
4. Impactul asupra mediului	
5. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 4-a. Impactul financiar asupra bugetului de stat consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Indicatori	An cu- rent	Următorii 4 ani				Media următorilor 5 ani, după anul curent
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) bugetul de stat, din acesta: -impozit pe profit -impozit pe venit b) bugete locale: -impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale -contribuții de asigurări	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus din care: a) bugetul de stat, din acesta: -cheltuieli de personal -bunuri și servicii b) bugete locale: -cheltuieli de personal -bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale -cheltuieli de personal -bunuri și servicii	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale	Proiectul de act normativ va avea un impact asupra reducerii costurilor administrative.					

4. Propuneri pentru acoperirea creșterilor de cheltuieli	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Propuneri pentru acoperirea scăderilor de venituri	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
7. Alte informații	

Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
1 ¹ Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ vine în spiritul angajamentelor asumate de România în cadrul Parteneriatului pentru o Guvernare Deschisă.
6. Alte informații	Nu au fost identificate

Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	În perioada decembrie 2015 - martie 2016, Ministerul pentru Consultare Publică și Dialog Civic (MCPDC) a demarat un amplu proces de consultare a organizațiilor societății civile și a specialiștilor din sistemul public cu privire la necesitatea și, eventual, forma revizuirii cadrului legal privind transparența. Prima dezbatere cu privire la oportunitatea modificării Legii nr. 544/2001 a avut loc în data de 14 ianuarie 2016 și a fost organizată de MCPDC împreună cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP). La masa rotundă „Dialog pentru o administrație publică transparentă și participativă” au participat 50 de reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale, aceștia susținând necesitatea unei mai bune aplicări a legii în vigoare și promovarea unei atitudini pro-active a funcționarilor publici, în sensul publicării cât mai multor date din oficiu. Discuțiile s-au concentrat pe îmbunătățirea procedurilor existente la nivelul administrației, opinia majoritară fiind împotriva modificării, în anul 2016, a legii nr 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public. Discuții similare a organizat MPCDC și în 9 municipii mari din țară și în București la Prefecturi, în prezenta a peste 240 de primari și viceprimari ai unităților administrativ teritoriale din Cluj, Iași, Timișoara, Constanța, Brașov, Pitești, Galați și Giurgiu. Ca urmare a procesului de preconsultare, MCPDC a lansat proiectul de act normativ în data de 10 mai 2016, fiind alocată o perioadă de 15 zile pentru transmiterea de propuneri și observații prin e-mail. Proiectul a fost afișat pe pagina de internet a instituției dar și promovat, proactiv, unui număr de 80 de organizații ale societății civile, inclusiv structurilor asociative ale administrației publice locale și Consiliului Superior al Magistraturii. Continuând seria dezbaterilor pe marginea propunerii de modificare a Normelor metodologice, în data de 9 iunie

	2016 MCPDC a organizat împreună cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP) o discuție organizată la inițiativa MCPDC la care au participat 30 de reprezentanți ai organizațiilor societății civile, structurilor asociative ale autorităților publice locale și instituțiilor publice.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectivul proiectului de act normativ	Participarea la masa rotundă “Dialog pentru o administrație publică transparentă și participativă” a fost deschisă tuturor organizațiilor neguvernamentale interesate de consolidarea unei culturi a transparenței. În acest sens, organizațiile neguvernamentale au fost informate cu privire la organizarea evenimentului prin intermediul site-ului de stiri stiriong.ro, a newsletter-ului stiriong.ro și prin intermediul paginii de facebook a MCPDC (http://www.stiriong.ro/actualitate/evenimente-1/invitatie-masa-rotunda-cu-tema-adialog). Participarea s-a realizat în baza confirmării transmise către prin e-mail sau telefon. În spiritul transparenței și pentru a oferi posibilitatea cât mai multor reprezentanți/persoane interesate (din București dar mai ales din țară) să urmărească dezbaterile, toate opiniile prezentate în cadrul mesei rotunde cu tema: „Dialog pentru o administrație publică transparentă și participativă” referitor la modificarea Legii nr. 544/2001 și a legii nr. 52/2003 au putut fi vizionate, în timp real, pe youtube, la link: https://www.youtube.com/watch?v=-n38mlavds8. Același mod de organizare participativ a fost aplicat și în desfășurarea discuțiilor publice din 9 iunie 2016 cu societatea civilă. Pe durata perioadei dintre ianuarie și mai 2016 s-a menținut constant comunicarea cu structurile societății civile, cu profesori și jurnaliști independenți, toate ideile și propunerile fiind analizate de MCPDC, fiecărei persoane care a dori să participe la consultare oferindu-i-se răspuns justificat la fiecare punct propus.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect	În data de 8 februarie 2016 a avut loc prima întâlnire dintre liderii structurilor asociative ale administrației publice locale (Asociația Municipiilor din România –

activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	AMR, Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România – UNCJR, Asociația Orașelor din România – AOR, Asociația Comunelor din România – ACOR) și membri ai actualului Guvern (Ministrul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Ministrul pentru Consultare Publică și Dialog Civic și Ministrul Fondurilor Europene). Cu acest prilej, structurile asociative au fost informate cu privire la analiza oportunității modificării cadrului normativ referitor la accesul la informații de interes public. Consultările au continuat cu întâlniri bilaterale cu reprezentanții structurilor asociative ale administrației publice locale, atât la București cât și în țară. Complementar, MCPDC și Asociația Municipiilor din România (AMR) au demarat în luna martie o cercetare pentru a identifica oportunități de îmbunătățire a legislației/mecanismelor/practicilor de asigurarea a accesului publicului la informații de interes public gestionate de către Primărie, respectiv Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public. Chestionarul a fost transmis către toți membrii AMR, fiind înregistrate 40 de răspunsuri. Textul proiectului de act normativ a fost transmis, la data începerii consultării publice, către toate structurile asociative ale autorităților publice locale, de la care au fost primite observații și propuneri analizate în detaliu.
4.Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
5.Informații privind avizarea de către: a)Consiliul legislativ b)Consiliul Suprem de Apărare a Țării c)Consiliul Economic și Social d)Consiliul Concurenței e)Curtea de Conturi	Este necesar avizul Consiliului Legislativ.
6. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	În elaborarea proiectului a fost îndeplinită procedura stabilită prin Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, prin afișarea pe site-ul Ministerului pentru Consultare Publică și Dialog Civic în data de 10.05. 2016, cu termen 15 zile pentru primire de observații și propuneri, până la data de 25.05.2016. Structurile din societatea civilă activând în plan central și local au fost informate despre lansarea, în consultare publică, a proiectului de modificare a Normelor pentru își pregăti alocarea timpului necesar pentru eventuale intervenții. În această perioadă, au fost primite în scris, propuneri și observații de la organizații neguvernamentale, Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România, Asociația Prefecților și Subprefecților, instituții ale prefectului, consilii județene, ministere, etc. În urma procesului de consultare, au fost primite un număr de 213 observații și propuneri. În urma analizei acestora, au fost preluate 89 de propuneri și s-a formulat răspuns motivat pentru toate observațiile și propunerile nepreluate. Toate răspunsurile au fost expediate menținându-se constant legătura pentru eventuale clarificări suplimentare.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățeanului sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 8- a. Măsuri de implementare

1.Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrative publice centrale și/sau locale-înființarea sau extinderea competenței instituțiilor existente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2.Alte informații	Nu au fost identificate.

Pentru considerentele de mai sus, am elaborat proiectul de hotărâre **pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 123/2002**, care, în forma prezentată, a fost avizat de ministerele interesate și de Consiliul Legislativ și pe care îl supunem adoptării.

MINISTRUL PENTRU CONSULTARE PUBLICĂ ȘI DIALOG CIVIC
Victoria-Violeta ALEXANDRU

Avizăm favorabil:

VICEPRIM MINISTRU
MINISTRUL DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI ADMINISTRAȚIEI
PUBLICHE

VASILE DÎNCU

MINISTRUL AFACERILOR INTERNE

PETRE TOBĂ

MINISTRUL FINANTELOR PUBLICE

ANCA DANA DRAGU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

RALUCA ALEXANDRA PRUNĂ